

IAK MOTYWOWAĆ DZIECKO DO NAUKI?

Niska motywacja do nauki lub brak motywacji najczęściej wynika z niewykształtowania tego nawyku, bądź przyzwyczajenia. Może też być skutkiem doznawanych przez dziecko niepowodzeń, trudności w nauce, które z kolei przypuszczalnie spowodowane są różnymi czynnikami, często niezależnymi od dziecka, np. dysleksją rozwojową, nadpobudliwością psychoruchową czy brakiem koncentracji uwagi. Niejednokrotnie zdarza się tak, że ich przyczyną mogą być np. wady wzroku lub słuchu. Każde dziecko w procesie edukacyjnym potrzebuje wsparcia zarówno ze strony rodziców, ale i przede wszystkim nauczycieli.

Dziecko, tak jak dorosły, potrzebuje codziennej dawki motywacji do działania i mierzenia się z trudnościami. Wiemy, że najsilniejszym bodźcem do nauki jest motywacja wewnętrzna. Dzięki niej dziecko podejmuje działania z własnej woli, z ciekawości, a nawet z poczucia odpowiedzialności. Wówczas samo będzie chętnie zdobywać wiedzę, dodatkowo będzie zmotywowane zadaniowo i sama nauka stanie się dla niego przyjemnością. Absolutnie nie należy stosować przymusu, kar, czy przemocy psychicznej. Takie działania mogą przynieść wręcz odwrotny skutek.

Motywacji do nauki dziecko uczy się przez cały czas biorąc przykład ze swoich rodziców. Największym autorytetem dla dzieci jest rodzic. Pochwały ze strony rodziców są największą motywacją.

WSKAZÓWKI DLA RODZICÓW:

- **PODNIĘŚ OGÓLNĄ MOTYWACJĘ DO NAUKI!**

W procesie edukacyjnym motywacja odgrywa istotną rolę. Jest siłą pobudzającą do nauki i rozszerzania własnych zainteresowań. Z tego powodu należy systematycznie pobudzać w dziecku ogólną motywację do nauki, a także racjonalnie uzasadniać powód chodzenia do szkoły. Dziecko musi rozumieć, dlaczego powinno się uczyć. Musi uświadamiać sobie fakt, iż wiedza zdobyta w szkole zaowocuje w przyszłości i uczyni jego życie łatwiejszym. Jeśli dziecko będzie zdawało sobie sprawę z tego, jakie korzyści wyniesie ze szkoły, to tym chętniej będzie do niej uczęszczało.

- **WYKORZYSTAJ ZABAWĘ!**

Nuda i rutyna, siedzenie nad książką lub rozwiązywanie dużej ilości wciąż tych samych zadań demotywuje dziecko. Nauka powinna wyzwalać zainteresowania, pobudzać fantazję, zaskakiwać, ale również wciągać dziecko.

Nie tylko szkoła, ale także i rodzice powinni zadbać o ciekawe rozwiązania edukacyjne. Naukę niemal każdego przedmiotu możemy sprowadzić do roli zabawy i warto ją wykorzystywać ze względu na jej pozytywne aspekty.

- **NIE WYRĘCAJ, STAWIAJ NA SAMODZIELNOŚĆ, WSPIERAJ!**

Rodzice nie mogą przejmować całkowitej kontroli i odpowiedzialności za prace domowe i naukę swojego dziecka. Rodzice mają wyłącznie wspierać. Częstym problemem jest odrabianie prac domowych. Pomagając w odrabianiu zadań domowych nie należy wyręczać dziecka. Trzeba wdrażać je do systematycznej, samodzielnej pracy. W nauce ważną rolę odgrywa samokontrola. Chodzi o to, aby dziecko umiało odnaleźć błędy, które popełniło i samo je poprawiło. Należy wdrażać je do podejmowania wysiłku, pokonywania trudności. Wówczas uwierzy we własne możliwości.

- **UŻYWAJ POCHWAŁ, NAGRADZAJ!**

Systemem kar i nagród posługują się rodzice na bieżąco w procesie edukacji własnego dziecka. Mają wypracowany własny model wzmocnień pozytywnych i negatywnych, ale wykorzystywanie tego modelu powinno być potraktowane z rozwagą. Stosowanie kar często powoduje zniechęcenia do podejmowania kolejnych prób i może spowodować całkowitą niechęć do nauki. Stosowanie nagród może doprowadzić do tego, iż dziecko zacznie traktować je jak coś oczywistego i będzie domagało się nagrody za każdym razem, w przypadku nawet drobnych sukcesów.

Od kar skuteczniejsze są nagrody, ale stosowanie ich musi być ostrożne. Złotym środkiem jest drobna nagroda, np. w postaci uznania rodziców, pochwały. Dziecko będzie miało poczucie, że rodzice doceniają jego trud i wysiłek włożony w naukę. Chwalmy za osiągnięcia, a także za włożony wysiłek. Dostrzegajmy sukcesy i starania.

- **NIE OCENIAJ KRYTYCZNIE!**

Trudności czy niepowodzenia dziecka i dodatkowo krytyka ze strony osób będących autorytetami powodują, że odczuwa ono takie sytuacje bardzo dotkliwie. Wysyłanie permanentnie negatywnych komunikatów oceniających najprawdopodobniej będzie miało ujemne skutki. Może osłabiać motywację, a nawet w dalszej kolejności prowadzić do depresji.

Warto jest poznać problemy dziecka i pomóc mu je przezwyciężyć. Lepiej powstrzymać się z oceną, a zachęcić do samooceny. Korzystniej jest okazać życzliwe zainteresowanie sprawami szkolnymi, niż wypytywać i kontrolować. Lepiej jest słuchać uważnie i okazywać zrozumienie, dodawać otuchy i oferować pomoc. Dzięki takim działaniom można skutecznie mobilizować dziecko do dalszej pracy.

Pamiętajmy, nie porównujemy dziecka do rodzeństwa, kolegów, lecz do poprzedniego poziomu jego umiejętności.

- **OKAZUJ AKCEPTACJĘ I MIŁOŚĆ!**

Dziecko, które czuje, że jest akceptowane i kochane, jest pewne siebie, otwarte i pełne wiary we własne możliwości. Przez to zdecydowanie łatwiej będzie sobie radzić w późniejszym życiu. Akceptacja ze strony rodziców daje mu wsparcie i motywuje do działania. Dziecko ma także świadomość, że jest ktoś, komu na nim zależy, kto mu pomoże sprostać ewentualnym trudnościom.

- **SKORZYSTAJ Z AUTORYTETÓW!**

Najlepszą motywacją do działania są namacalne osiągnięcia innych osób, szczególnie tych, które są powszechnie znane i te, które wiążą się z zainteresowaniami naszego dziecka. Uczniowie też muszą mieć takie wzorce. Powinny być one także atrakcyjne z ich własnego punktu widzenia.

Dla większości nie będzie autorytetem np. olimpijczyk z matematyki czy języka obcego, ale znany sportowiec.

- **ROZWIJAJ ZAINTERESOWANIA!**

Dziecko z przyjemnością uczy się tego, co lubi. Łatwo to zauważyć, chociażby po tym, jaką książkę wyjmie w pierwszej kolejności siadając do odrabiania lekcji. Dziecko, które bardzo dobrze sobie radzi z danego przedmiotu uczy się go z chętnie i z przyjemnością.

Tylko nieliczni uczniowie mają oceny celujące ze wszystkich przedmiotów. Nie wymagajmy od naszych dzieci tylko szóstek i piątek ze wszystkich przedmiotów. Starajmy się wykazać większą wyrozumiałość dla poszczególnych zdolności naszych pociech.

Jeśli dziecko wykazuje zainteresowania w jakiejś dziedzinie, umożliwmy mu rozwijanie własnych pasji, które przyczynią się również do jego wszechstronnego rozwoju.

- **PODPowiedz Dziecku jak ma się uczyć!**

Wykorzystanie technik skutecznego uczenia się jest istotnym wskaźnikiem sukcesu. Nawet trudne zadania można w łatwy sposób wytłumaczyć, a zadane treści szybciej przyswoić. Warto, by dziecko zaczynało naukę od najprostszych zadań i przechodziło do trudniejszych, ale zostawianie trudnych i obszernych treści na koniec też będzie nieefektywne. Istotne są również przerwy w nauce, powtarzanie i eksponowanie najważniejszych informacji oraz rozmowa na temat tego, co było w szkole. Skuteczny jest interwałowy (naprzemienny) system nauki. Kiedy dziecko uczy się nie można go dekoncentrować.

- **ZORGANIZUJ WŁAŚCIWIE CZAS I MIEJSCE NA NAUKĘ!**

Dziecko powinno mieć utrwalony nawyk dotyczący systematycznego uczenia się. Musi mieć harmonogram dnia z zarezerwowanym czasem na naukę i swoje własne miejsce przeznaczone do tego celu. To, co pomoże w zmobilizowaniu się do pracy to dobra organizacja czasu nauki. Lekcje powinno się odrabiać o stałej porze, w stałym miejscu, gdzie jest cicho i spokojnie, a atmosfera sprzyja koncentracji.

Warto wiedzieć!

W przypadku, kiedy nieobecność dziecka w szkole z powodów zdrowotnych będzie się przedłużać i nie rokuje powrotem do szkoły przed upływem 1 miesiąca, warto wystąpić (w porozumieniu ze szkołą) do Miejskiego Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Kielcach o organizację nauczania indywidualnego w domu.